Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 19-го БЕРЕЗНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 19, 1986 No. 52. VOL. XCIII.

Помер пастор І. Барчук

Бервин, Ілл. (ак). — З головної квартири Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства повідомляють, що у Вайнленді, Н. Дж., у четвер, 13-го березня, відійшов у вічність на 83-му році життя визначний український баптистський діяч, пастор Іван Барчук.

Пастор І. Барчук народився біля Рівного в Україні, прибув до ЗСА 1949 року й тут відзначився своєю письменницькою творчістю. Написав він 25 богословських книг, які видало баптистське видавництво „Дорога Правди", а біля 10 книг ще чекають видавця. Він був головним секретарем видавництва „Дорога Правди" і його основоположником 30 років тому, довголітнім проповідником на радіобла говістях „Голос Євангелії в Україну", на яких він виголосив біля тисячі проповідей, був він також головою Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков у ЗСА, місіонером об'єднання та помічником пастора Української Баптистської Церкви в Чикаго.

Між творами Покійного визначаються такі теологічні розвідки: „Пояснення на Чотири Євангелії", „Чи існує Бог", „Іскри розуму", „Алкоголь і людина", „Іконопочитання", „Апостол Павло і Рим" та інші.

Пастор І. Барчук був людиною праці, посвяти, впливовим проповідником Євангелії Христової та плідним релігійним письменником.

Поминальні Богослуження відбувалися в неділю, 16-го березня, в Українській Баптистській Церкві у Вайнленді, а великий похорон 17-го березня з Української Баптистської Церкви також у Вайнленді. У похороні взяло участь багато вірних і пасторів баптистських церков ЗСА і Канади під проводом голови Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, пастора Олекси Гарбузюка.

Пастор І. Барчук залишив у жалобі свою дружину Пелагію, двох синів, трьох дочок, внуків і правнуків, багато друзів, братів і сестер з українських баптистських церков у всьому світі, включно з Україною.

ВШАНУВАННЯ ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

Кергонксон, Н. Й. — 89-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує в неділю, 23-го березня ц.р. о год. 12-ій після Служби Божої в церковній залі святочні сходини для відзначення жінок-героїнь. В програмі: доповідь ред. Людмили Волянської п.н. „Дві розстріляні поетки — Лада Могилянська і Олена Теліга" і рецитація віршів.

В СПРАВІ І. ДЕМ'ЯНЮКА ГОЛОСЯТЬСЯ РІЗНІ СВІДКИ

Ню Йорк. — Нюйоркський щоденник „Дейлі Ньюз" інформує у числі з 17-го березня ц.р., що 12 колишніх в'язнів гітлерівського концентраційного табору в Треблінці, Польща, „розпізнали емеритованого колишнього робітника з Клівленду, як українського наглядача", відомого під штучним прізвищем „Івана Грізного", — заявили речники поліції представникам ізраїльського суду.

Газета пише, що заступник командира поліції Алекс Іш-Шальом передав також судовим властям, „доказові матеріяли", фотознімки та інші обвинувачення для того, щоб отримати дозвіл на дальше придержання І. Дем'янюка в тюрмі без того, щоб порушувати ізраїльські закони і кримінальні кодекси.

Після перегляду документації суддя Агарон Сімга висловив свій сумнів у справу І. Дем'янюка, пише „Дейлі Ньюз", але дав дозвіл на держання в'язня на додаткових 13 днів. Дем'янюк сидів спокійно під час цієї 24-хвилинної церемонії у в'язничній залі, а усі розмови між суддею і речником поліції перекладали йому на українську мову.

Свідчити в користь І. Дем'янюка зголосилося досі чимало осіб з багатьох країн світу, які були в'язнями Треблінки і бачили І. Дем'янюка на фотознімках чи на телевізії.

Як уже інформовано, в Еспанії Жоакін Гарсія Рігес ствердив, що правдивий „Іван Грізний" в Треблінці мусів би мати тепер біля 85 років та що він був на пів фута вищий від І. Дем'янюка. У середу минулого тижня він дав у тригодинній розмові свідчення адвокатові-оборонцеві Маркові О'Коннорові. Ще три свідки з подібними твердженнями зголосились у Польщі, а одна у Трієсті. Також в Польщі є жінка, яка має фотографію „Івана Грізного".

Під кінець минулого тижня М. О'Коннор мав бути в Єрусалимі.

Пересуджують справу однак самі жиди, кажуть деякі спостерігачі. Наприклад відомий усім колишній директор спеціяльних інвестигацій при Департаменті юстиції і автор контроверсійної і образливої для поневолених Москвою народів книжки „Тихі сусіди" Аллан Раєн пише у газеті „Мілвокі Джорнал" з 13-го березня, що суд над І. Дем'янюком „служитиме інтересам Ізраїля" і пригадає жидам призабуті злочини з часів Другої світової війни. В подібному тоні висловлювались також інші жиди, в Ізраїлі і поза його кордонами.

Р. РЕҐЕН ПОПЕРЕДЖУЄ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ ЗАГРОЗИ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен відвідав розміщену у вестибюлі Державного департаменту виставку зброї, яку комуністичний уряд Нікараґуа висилає в Сальвадор і Гондурас комуністичним заколотникам які ведуть боротьбу з демократичними урядами.

На виставці представлена совєтська, чехо-словацька, китайська і американська зброя. Президента ознайомив з експонатами Наполєон Ромерос, який був в загоні сальвадорських заколотників, а потім перейшов на сторону уряду.

Під час відвідання виставки зброї Р. Реґен зустрівся з колишнім сандіністським старшиною, який вирішив боротися з комуністичною диктатурою, а також з нікараґуанським індіянином, який кілька місяців відбув у сандіністській тюрмі.

„Я хотів би, — сказав Президент, — щоб всі конґресмени ознайомилися з цією виставкою перед тим, як голосувати в справі надання допомоги борцям за свободу". Він додав, що виставка зброї буде перенесена з вестибюля Державного департаменту в приміщення Конґресу.

„Якщо комунізм розповсюдиться по Центральній Америці, це буде непоправною катастрофою, — сказав Р. Реґен. — Комуністи ставлять собі за мету паралізувати наші контрзаходи, перешкодити нам зробити кроки, які врятують Центральну Америку. Але їм не вдасться добитися цього".

КОНСЕРВАТИСТИ ПЕРЕМОГЛИ У ФРАНЦІЇ

Париж. — Французькі праві партії, як виглядає з офіційних повідомлень засобів масової інформації, здобули перемогу у парляментарних виборах, які відбулися в неділю, 16-го березня ц.р. Це означало б, що п'ятилітнє існування соціялістичного уряду добігає до кінця, залишаючи президента Франції Франсуа Міттерана, соціяліста, з несоціялістичним парляментом, а в майбутньому і урядом. Каденція Міттерана на пості президента кінчиться в 1988 році.

Тепер, після перемоги правих партій, Міттеран буде змушений найменувати на прем'єр-міністра консервативного кандидата і, як кажуть політичні аналітики і спостерігачі, залишиться „президентом без фактичної влади", бо у Франції президент не має права вета і мусить приймати й підписувати ухвали несоціялістичного парляменту.

Очевидно, праві партії не здобули великої перемоги і тому не матимуть абсолютної більшости, тим більше, що вони розсварені між собою. Але, згідно з повідомленням тільки дві великі консервативні партії — Унія за демократичну Францію і республіканська партія контролюватимуть 289 голосами у 577 членному парляменті, не враховуючи інших політичних партій, які не співпрацювали із соціялістами.

„Нарід сказав своє слово" — заявив кореспондентам республіканець Жак Шірак, теперішній посадник Парижу і один з найбільш популярних кандидатів на прем'єр-міністра в майбутньому уряді. На його думку французький нарід хоче бачити цілком інший уряд, який зуміє розв'язати ті проблеми, яких не могли розв'язати соціялісти. Партія президента Ф. Міттерана здобула 32 відсотки голосів і мабуть залишиться найбільшою окремою партією у парляменті, але сама вона не зможе ані формувати уряду, ані творити коаліції.

Після і перед виборами ходили чутки і їх закріпив на своїх сторінках щоденник „Лє Монд", що у випадку прогри соціялістичної партії Ф. Міттеран застановиться чи йому є сенс залишатися на пості президента.

Після виборів подібні нотатки в пресі більше не появлялися.

Спостерігачі відмічують, що ще від 1958 року, тобто від часу президентури ген. Чарльса де Голя, творця П'ятої Республіки, такої політичної ситуації у Франції не було, щоб президент і прем'єр-міністер були з протилежних партій. Міттеран має 20 днів до диспозиції для проголошення нового прем'єра, який матиме підтримку парляменту.

Міністерство внутрішніх справ повідомило, що приблизно 76 відсотків управнених до голосування виборців віддали свої голоси у виборах.

Проф. Г. Грабович відвідав Київ

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Професор української літератури і голова відділу славістики в Гарвардському університеті д-р Григор Грабович, отримав стипендію від американської установи „Міжнародні виміни для дослідників" (IREX), і в рамках обміну між Американською радою наукових товариств (ACLS), та Академією Наук СССР у січні цього року відвідав Інститут Літератури ім. Т. Шевченка при Академії Наук УССР у Києві.

Свою дослідницьку працю проф. Грабович провів у відділах рукописів Інституту Літератури ім. Т.Г. Шевченка і Центральної Наукової Бібліотеки Академії Наук, де він мав змогу вивчити архіви таких видатних письменників і культурних діячів XIX століття, як Тараса Шевченка, Олександра Кониського, Пантелеймона Куліша і Ганни Барвінок. У багатому досі неопублікованому листовному архіві Куліша проф. Грабович віднайшов велику кількість цікавих матеріялів, між ними довгий лист, що правдоподібно адресований Т. Шевченкові й що цікаво — тематично і стилістично — перегукується з Кулішевим (також ще неопублікованим і недослідженим) „Щоденником".

На запрошення Інституту Літератури проф. Грабович прочитав доповідь на теми шевченкознавства, текстології та теорії літератури. В поворотній дорозі проф. Грабович затримався на кілька днів в Польщі, для зустрічей з україністами в Кракові й Варшаві.

В Канаді Сі-Бі-Сі покаже „Страсті Христові" В. Курилика

Торонто. — У Великодню неділю, 30-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні канадська телевізійна мережа Сі-Бі-Ес буде передавати фільм п.н. „Страсті Христові за св. Матвієм" Василя Курилика, визначного канадського маляра українського роду.

Цей півгодинний фільм є анімацією образів В. Курилика, зроблений у його музеї в Ніягара Фоллс. Ціла колекція складається з 160 образів і маляр працював над нею шість років. Він їздив до Святої Землі і сцени мальовані з автентичних краєвидів і людей, мешканців тієї землі.

Ця серія постала в 1956 — 1963 роках, а в 1971 році був для неї збудований спеціяльний Музей, який існує вже 15 років у Ніягара Фоллс. Видана була книжка-альбом, зроблений фільм, а незабаром появляться відеотейпи. Все це можна замовляти в Музеї Курилика, який відкритий цілий рік. Адреса: Niagara Folls Art Gallery, 8058, Oakwood Dr., R.R.2, Niagara Falls, Canada L2E, 6S5.

В Едмонтоні з успіхом пройшла виставка В. Беднарського

Едмонтон. — З великим успіхом пройшла тут виставка Володимира Беднарського в днях 14-16 лютого ц.р. Мистець виставив 29 картин мальованих ґвашем одну велику олію і 16 розмальованих тарілок.

Виставку відкрив інж. Богдан Шулякевич, голова Федерації Українських Професіоналістів та Підприємців Канади. У своєму слові Б. Шулякевич підкреслив пов'язання мистця з українською громадою, бо це для нього неабияке задоволення, а нам наславу і користь".

Говорячи про В. Беднарського як мистця, Б. Шулякевич ствердив, що „маестро Беднарський мистець великого калібру, в свої твори вкладає душу, професійне знання та досконалу техніку. Любов до української стихії віддзеркалюється в древніх лицях наших гуцулів, в автентичних ношах наших дівчат, та в дрімучих сюжетах карпатських верхів".

Закінчив своє слово Б. Шулякевич подякою Софії Скрипник, яка зорганізувала цю виставку.

Об'єднання Українців у Великій Британії відбуде З'їзд

Лондон (ПС ІСНО). — З канцелярії Головної управи Об'єднання Українців у Великій Британії повідомляють, що в суботу, 22-го березня ц.р., в Ноттінгамі відбудеться 38-ий Загальний з'їзд ОУуВБ, в якому візьме участь, як гість, голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський.

На порядку нарад з'їзду, крім інших точок, є передбачені звіти голови ОУуВБ Антона Ясельського, секретаря Андрія Костюка та інших членів уступаючої Управи, а також програмова доповідь П. Дорожинського.

Об'єднання Українців у Великій Британії разом з іншими братніми організаціями на терені Великої Британії тісно співпрацюють та активно діють в рамках СКР ІСНО.

Відбудеться ретроспективна виставка у 30-річчя малярства Л. Гуцалюка

Ню Йорк. — Перед шанувальниками і любителями мистецтва — рідкісна нагода оглянути картини видатного маляра Любослава Гуцалюка на ретроспективній виставці – перегляді його 30-річної малярської творчости — від 1956 року, першої виставки Гуцалюка в Парижі, аж посьогодні.

Л. Гуцалюк

Відкриття цієї ретроспективної виставки припадає на неділю 23-го березня, ц.р., о год. 1-ій по полудні, тут в ґалерії ОМУА, при 136 Друга авеню; триватиме вона до 30-го березня включно. Більшість Гуцалюкових олій — здебільшого міські мотиви, квіти і краєвиди — ніколи ще не були виставлені.

Зацікавлені виставкою картин можуть оглянути її в суботу і неділю від 1-ої до 8-ої вечора, а в будні дні від 6-ої до 8-ої вечора. Особистих запрошень не висилається.

Щоб пригадати — пейзажист Л. Гуцалюк відомий своїми працями не лише серед української спільноти Америки, Франції, Еспанії чи Канади, але й здобув він популярність серед різних народів і чільних одиниць вільного світу. Його картини, що оздоблюють ґалерії на цьому континенті і потойбіч океану здобули признання і увагу численних критиків, преси і глядачів.

Напередодні цієї виставки варто ще раз повторити слова самого Л. Гуцалюка — такі притаманні і його особовості і водночас його творчості — процитовані у статті Джовн Майкел п. з. „Американський артист": „У моєму малюванні немає ніякого таємничого післанництва, ані я не зацікавлений в цьому, щоб мої картини служили знаряддям у творенні соціяльних реформ; моя ціль — принести людям радість і приємність В мене бажання розказати людям що на світі ще існує краса".

ІНЖ. Б. ҐЕРУЛЯК ПРО КІОТО

Ню Йорк. — Український Літературно-Мистецький Клюб влаштовує доповідь інж. арх. Богдана Ґеруляка на тему „Кіото (Японія) — місто — побратим Києва", яка відбудеться в п'ятницю, 21-го березня ц.р., о год. 7-ій вечора, тут в клюбі при 136 Друга авеню. Доповідь буде презентована у формі репортажу з прозірками і поясненнями.

На Філіппінах буде створена нова партія

Маніля, Філіппіни. — Значна частина членів партії колишнього президента Філіппін Фердінанда Маркоса, депутатів крайової асамблеї, оголосили про свій намір створити нову політичну партію, яка буде співпрацювати з Коразон Акіно і тим самим створить їй необхідну більшість в парляменті. 44 депутати Крайової асамблеї підписали програмну заяву нової партії яка складається з 10 пунктів, першим з яких є захист інтересів країни.

Нову партію очолить міністер праці в колишньому уряді Бляс Оплє, який є найбільш впливовим консервативним політичним діячем Філіппін.

„Факти, які стали відомими останнім часом, свідчать, що президент Маркос зрадив не лише інтереси свого народу, але й інтереси створеної ним же партії", — сказав Б. Оплє.

Нова партія буде називатися Націоналістичною партією Філіппін (НПФ) і запропонує своє співробітництво урядові в справах, зв'язаних з зовнішньою політикою, крайовою безпекою, боротьбою з корупцією і вирішенням проблем комуністичного і мусулманського партизанських рухів. НПФ може відмовитися від підтримки К. Акіно, якщо вона оголосить свій уряд „революційним" або розпустить крайову асамблею, створюючи передумови для встановлення власного авторитарного режиму.

„Створення в країні двопартійної або багатопартійної системи буде запорукою дальшого демократичного розвитку Філіппін", — сказав Оплє.

Створення нової партії перекреслить пляни колишнього президента Ф. Маркоса хоч якимось чином впливати на становище в країні.

Говорячи про американські бази на Філіппінах, Оплє сказав, що вважає їх важливими і підтримує рішення К. Акіно щодо продовження договору про бази, термін якого закінчується в 1991 році.

Москва вислала американського дипломата

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що другому секретареві амбасади ЗСА в Москві Майклові Селлерсові сказано покинути Совєтський Союз.

В рапорті ТАСС говориться, що М. Селлерс займався шпигунством. Як твердить совєтське пресове агентство, він тайно зустрічався з совєтським громадянином, якого завербувала розвідка ЗСА. „Слідство має докази, що Селлерс займався справами, несумісними з його офіційним статусом", — сказано в рапорті ТАСС.

Пресовий секретар амбасади ЗСА в Москві Ярослав Вернер підтвердив репортерам, що совєтські власті оголосили Селлерса персоною нон ґрата. Однак Вернер не хотів вдаватися в подробиці. Він сказав лише, що амбасада ніколи не коментує совєтські обвинувачення на адресу співробітників амбасади.

У Вашінгтоні пресовий секретар Державного департаменту Бернард Колб сказав репортерам, що не знає, що сталося, а тому не може коментувати рішення совєтських властей.

В червні минулого року така ж доля спіткала Пола Стомбо, який працював в амбасаді ЗСА, як спеціяліст у справах прибалтійських республік Латвії, Литви і Естонії. Совєтський уряд обвинуватив П. Стомбо в шпигунстві і вислав з країни.

Політичні спостерігачі вважають, що вигнання М. Селлерса з СССР зв'язано з рішенням Уряду З'єднаних Стейтів Америки зменшити кількість персоналу трьох совєтських місій при Об'єднаних Націях. За рішенням Білого Дому, на протязі найближчих двох років персонал місій СССР, УССР і БССР повинен бути зменшений з 279 осіб до 170.

У СВІТІ

У СІНҐАПУРІ РОЗСИПАВСЯ, як хатка з карт, шістьповерховий готель і багато осіб постраждало у випадку. Покищо нараховано 10 осіб забитими, але поліціял і рятункові групи думають, що це число буде збільшуватися тому, що під грузами можуть бути ще мертві і живі люди. В неділю робітники врятували дві особи, а підслухові апарати виказали, що в середині заваленого будинку чути ще людські голоси. Ніхто покищо не знає правдивої причини завалення 15-річного готелю. Серед жертв і пропавших без вістей осіб не було ані одного американця, заявили речники амабасади ЗСА.

В НЕДІЛЮ, 16-ГО БЕРЕЗНЯ, понад 10,000 робітників зударились в Лондоні з поліцією під час демонстрації під видавництвом Руперта Мирдока, мільйонера і видавця багатьох газет в світі. У зударі постраждали три поліціянти і п'ять демонстрантів. Поліція арештувала 28 осіб і обвинуватила їх у заколотах та нищенні чужого майна. Коли демонстранти силою зламали дротяну загороду і розпочали бійку з поліціянтами, командант поліції викликав на допомогу спеціяльні відділи, які при допомозі газових гранат, пожежних автомобілів і палиць зуміли розпорошити демонстрантів і зльокалізувати саму демонстрацію, яка розпочалася з приводу звільнення корпорацією Мирдока понад 5,000 робітників з огляду на брак праці.

ДАНІЄЛЬ ОРТЕҐА, КЕРІВНИК сандіністів і президент Нікараґуа, заявив кореспондентам у Стокгольмі, де він брав участь в похоронах застреленого шведського прем'єр-міністра Ольофа Пальме, що президент Роналд Реґен, назвавши себе „контрас", ґрається з вогнем і висуває дуже небезпечні у своїх наслідках обвинувачення, які можуть закінчитися „довгою і кривавою війною" між американським і нікараґуанським народом. Страшення війною американців, після сумного досвіду з війною у В'єтнамі, це своєрідна пропаґандивна тактика сандіністів, перекинута на американський терен і повторювана тут на всі лади лібералами і пацифістами. Про наслідки такої психологічної війни знає дуже добре Ортеґа, тому він вирішив і в Европі цю фразу повторити, — кажуть політичні спостерігачі.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ популярний журнал „Дер Шпіґель" повідомив, що совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов відвідає літом цього року Західню Німеччину. Головною темою розмов між ним і канцлером уряду ФРН Ґельмутом Колем будуть справи безпеки, роззброєння, зменшення до мінімуму нуклеарної зброї, зокрема стратеґічних ракет далекого і середнього засягу і створення в Европі вільної від нуклеарної зброї зони. Політичні спостерігачі навіть не сумніваються, що Ґорбачов відмовлятиме Західню Німеччину від підтримки американської космічної оборони, бо це його улюблена тема, до якої він дуже часто повертається у розмові із західніми лідерами.

В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, 16-ГО БЕРЕЗНЯ, почались паради в Ню Джерзі з нагоди свята св. Патрика. Тисячі людей приглядались місцевим парадам, в яких виступали оркестри та члени організацій, які маршували зодягнені в традиційні зелені убрання.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК при Організації Об'єднаних Націй Василій Сафрончук, відкинув вимогу Білого Дому щодо зменшення працівників трьох совєтських місій в ОН, кажучи, що говорення про шпигунство є „нонсенсом". Зменшення числа починається 1-го жовтня ц.р. та триватиме до 1-го квітня 1988 року. В тому часі СССР має зменшити число представників з 275 до 170.

ЗА СПРОБУ ПРОДАТИ секретні документи аґентові ФБІ, який видав себе за совєтського військового аташе, був засуджений на дев'ять років тюремного ув'язнення 26-річний Ренді Джеффріс. Він працював кур'єром в компанії, яка друкувала документи Конґресу. Серед них були стенограми закритих переслухань, на яких розглядаються справи, зв'язані з крайовою безпекою. Р. Джеффріс і вирішив заробити на продажі секретних документів Совєтському Союзові. Ще до початку суду він визнав себе винним.

З ІНІЦІЯТИВИ ПРЕЗИДЕНТА Гарвардського університету Дерека Бока в приміщенні Департаменту торгівлі відбулася дискусія між двома колишніми випускниками цього навчального закладу секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером і сенатором демократом Едвардом Кеннеді. Дискусія була присвячена 350-річчю заснування Гарварду. Перед кількома сотнями колишніх випускників університету К. Вайнберґер і Е. Кеннеді висловили свою точку зору на питання, зв'язані з військовою політикою і видатками на крайову оборону.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відклик до народу

Серед коментарів, які можна було почути, безпосередньо після передаваної радіо-телевізійної станції промови президента Реґена в минулу неділю, 10-го березня 1986 року, це той, що він грає небезпечну гру, ставлючи на карту свою популярність. Президент Реґен відкликався уже другий раз до народу понад голови Конґресу, щоб виборці робили натиск на своїх конґресменів і сенаторів, щоб Конґрес схвалив 100 мільйонів долярів для протикомуністичних партизанів в Нікараґуа. Взагалі ж річ не йшла і не йде про гроші. Коли в минулому фіскальному бюджеті видатковано круглo півтори більйона на допомогу закордонові, то сто мільйонів долярів не грають взагалі ролі. Зрештою, Реґен заявив, що він може тих 100 мільйонів долярів виділити для „борців за свободу" у Нікараґуа з бюджету на оборону. Йдеться взагалі про підхід до проблеми комуністичної експансії і про способи, як тому експансіонізмові протиставитися.

Промова Реґена була надзвичайно рішуча і робила враження одного великого акту обвинувачення проти Совєтського Союзу, який пляново, віддавна послідовно прагне встановити під самим боком З'єднаних Стейтів свою військову базу, як випадову базу для запанування на всьому американському континенті. Президент покликався на „тисячі" документів, знайдених на Ґренаді, де описано плян захоплення всіх країн на Караїбському морі та всієї Центральної Америки. Реґен заявив, що він не є проти мирової залагоди конфлікту, але твердив, що вже десять разів ЗСА робили спроби такого замирення шляхом переговорів і за кожним разом комуністи, формально сандіністи — ті спроби торпедували. Він виявив теж, що протикомуністичних партизанів у Нікараґуа є вже коло 20,000 і те число щораз зростає, , вояки державної армії Нікараґуа дезертирують, переходячи на бік партизанів, і багато мужчин втікають від терористичного режиму сандіністів до партизанської армії.

Демократичний сенатор з Теннесі Джеймс Сассер признав правду президентові Реґенові, що СССР веде експансивну політику і признав йому правду, що ніяк не можна допустити, щоби Нікараґуа стала пляцдармом Совєтського Союзу. Але він оспорював твердження Президента, що неможливо договоритися із сандіністами щодо зміни їх теперішньої політики і покликався на власну недавню подорож по країнах Центральної Америки. Мовляв, всі тамошні лідери поручали мирові переговори з урядом сандіністського диктатора Ортеґи і висловлювалися проти військової акції Америки проти Нікараґуа. Але з промови того демократичного сенатора можна було зробити висновок, що коли виявиться таки неможливість зупинити комуністичний експансіонізм, що його веде Москва вія Куба і Нікараґуа, тоді можна буде застосувати супроти Нікараґуа навіть військову інтервенцію, хоч той сенатор перестерігав, що така війна була б довга, коштувала би багато людських жертв та великі гроші.

У тому самому дні, в минулу неділю, появилася в газетах нова обширна стаття колишнього амбасадора ЗСА в ОН Джін Киркпатрик цілком по лінії виводів президента Реґена. Вона твердила, що не йдеться про сто мільйонів долярів, а про зупинення „мілітаризації, совєтизації і тоталітаризму" в Нікараґуа.

Цікаво, що в отому діялозі президента Реґена і демократичного сенатора Сассера не було згадки про американського дипломата Філіпа Габіба, що його недавно Реґен вислав був до Ортеґи. Відомо, що Філіп Габіб блискуче виконав свою дипломатичну місію на Філіппінах — було б цікаво довідатися, як його прийняв сандіністський диктатор і які він, Габіб, виніс враження з своєї подорожі до Центральної Америки, чи можна врятувати її від „совєтизації". Сенатор Сассер твердив, що Америка дала вже „борцям за свободу" в Нікараґуа сто мільйонів долярів і що вони нічого за ті гроші не здобули. Виринає питання: чи ворожий комунізмові партизанський рух у Нікараґуа здатний повалити теперішній тамошній режим і завести в тій країні демократію, якої та країна давно вже не бачила і не знає.

Роналд Реґен ставить на карту свою популярність. Якщо Конґрес таки відкине вимогу [illegible] — це буде удар для його престижу. Але недільний телевізійний діялог доказав, що й опозиціоністи в Конґресі здають собі справу, що не можна спокійно і байдуже придивлятися, як Москва пробує „угробити" Центральну Америку та згодом ввесь американський континент і чи можна виминути це без нової великої війни, якої ніхто не хоче.

Ярослав Курдидик

СТРАТЕГІЯ „СОЛОДКОЇ МОРКВИ І ГРУБОЇ ПАЛИЦІ"

Якимось, начебто збігом обставин, що якраз під кінець лютого ц.р. заіснували, чи пак збіглися, дві вагомі події — перший офіційний виступ нового генерального секретаря ЦК КПСС Михайла Горбачова на 27-му з'їзді КПСС, а з другого боку, окремий виступ президента Роналда Реґена, який дослівно, звернувся „понад голови обидвох Палат" із закликом до громадянства ЗСА, щоб вони своїми впливами не погодилися на зменшування оборонного бюджету країни.

Президент просив, щоб американські громадяни підтримали його у його настанові у підсилюванні розбудови американського модерного озброєння. Бо воно, у протилежності до збільшуваної продукції у совєтському ракетобудівництві, чи в побудові 40 підводних човнів, небувалих досі своїми велетенськими розмірами, починає у дечому відставати. З черги Президент вияснював, що американська зброя намагається вирівняти цю відстань — своєю винахідливістю і високоякістю своєї технології — і, що якраз цій дотеперішній „якостевій перевазі", теоретично розцінюючи, ЗСА мають, після майже десяти років у перше, силову перевагу над Совєтським Союзом.

І саме тому, — продовжував Президент, — що маємо в руках, на деякий час, помітний „марґінес нашої ініціятиви" — воно і приневолило СССР розпочати з ЗСА, перші серйозного змісту переговори про роззброєння. І ми, мусимо цей наш „паритет переваги" за всяку ціну вдержати, коли не хочемо втратити успішности у цих, таких вагомих і для нас і для всього світу, дальших переговорів про стратегічне роззброєння.

А в парі з цією заявою, Президент на цьому виступі вказав на вельми цікавий плякат рухомої схеми, що в нього видці могли найпевніше переконатися, що совєтський уряд без огляду на роззброєневі переговори ведуть дальше наступ неперебірчивої пропаґанди, що тільки виключно вони єдині є за повноцілим роззброєнням, розраховуючи на постійну наївність і непоправну непоінформованість Заходу, закріплюють на різних континентах, щоразу, то сильніше свої імперсько-геополітичні мостові причілки для нових підбоїв на різних континентах світу. Як і слід очікувати, совєтське аґентство ТАСС, ґарнірує кожний виступ Горбачова пропаґандивним соусом, що спеціяльно підроблений під ліберально-пацифістичний смак „сальонових комуністів" і приписують цьому кремлівському можновладцеві, малощо не якесь небувале досі, окреме „місійне післанництво для спасіння всього людства".

Однак, крім основної проблеми про роззброєння, є ще три інші справи, що під цю пору є не менше важливими „точками зудару" американсько - совєтських політично-стратегічних зацікавлень. — Це близький Схід, Південна Америка і Африка, або для чіткості — Анґоля, Мозамбік і Південна Африка, які і слід розглядати, як своєрідний, під сучасний мент „геополітичний трикутник", що в ньому за кожну ціну хоче всадовитися Москва.

Покищо, об'єктивно розцінюючи, — ЗСА в усіх вищезгаданих трьох важливих обширах зустрінули політичні невдачі. Відмова короля Йорданії, Гуссейна, що зрікся „сприяти своїм посередництвом" у злагоді між поміркованим арабським світом та Ізраїлем, а далі, останні криваві внутрішні військові неполадки в Каїрі, Єгипет, і то якраз в часі дуже помітного напруження між Лівією і ЗСА — слід теж розцінювати за політичну поразку ЗСА.

В Африці — до Анґолі, Совєтський Союз почав приспішено перекидувати велику кількість, головно, важкої зброї, як нападні озброєні гелікоптери, танки і легкокаліброві гармати. А досьогочасний наємний контингент Куби, зріс знову на 5,000 і тепер там усіх наємників, разом із совєтськими і їхніми сателітськими „інструкторами", перейшов уже цифру 40,000.

Може одним із досить потішаючих проявів був факт, що президент Реґен прийняв був лідера анґольської організації УНІТА Йонаса Савімбі і прирік йому, що ЗСА підтримують справу, за яку борються анґольські партизани. Слід підкреслити, що всі без вийнятків консервативні організації ЗСА, заявляються за допомогою ЮНІТА, бо до цього часу, єдина тільки Південна Африка допомагала ЮНІТА, так же само подібно, як і партизанам в Мозамбіку, в якому діє сильна протикомуністична бойова група — Фронт за протикомуністичний Мозамбік. А в Південній Америці у Нікараґуа, положення настільки змінилося і погіршало для теперішніх борців за волю проти сандіністів, яких загально називають „контрас", що президент Реґен прийняв на окремій авдієнції не тільки головних політичних і військових представників „контрас", але й прирік їм обов'язкову економічно-військову допомогу.

Але, ось і вийшло, що обидві палати, поставилися дуже несприятливо до цієї допомоги, хоч Президент у своїх заявах настоював досить рішуче: Ми маємо до вибору — допомогти „контрас" головним чином дозброєнням до такої міри, щоб вони зросли до сили, щонайменше 25,000 вояків і тоді самі почали б дорівнювати теперішній збройній силі Нікараґуа, що нараховує тепер 50,000 бійців, або — якщо ми цього не вчинимо, то тоді доведеться нам, посилати до Нікараґуа своїх вояків, яким доведеться гинути за те, щоби відвернути для нас поширення загрози — ще одної комуністичної Куби...

Ол. Зозуля

Відповідь на замовлення

Буває так, що на коротенький лист треба мати багато часу для відповіді. Це тоді, коли автор запитує про відомі речі, але нерозв'язані.

Авторка листа до мене М. (без її згоди не оголошую її прізвища), свій лист починає делікатними словами: „Я радо читаю ваші дотепні гуморески, статті чи нариси в часописі „Свобода". Мова прекрасна! Та й зміст неабиякий!..." В цьому листі я хочу говорити про вашу статтю 'перший ужинок' надруковану у 'Свободі' з 5-го грудня 1985 року".

Нагадаю, що я надрукував пару віршиків восьмирічної львівської школярки Когут з коментарем для того, щоб читачі газети довідались, що в Україні не перевелись таланти. Софійка, на мій погляд, — це рідкісне Боже обдарування. Її вірші — дорівнюють досвідченій руці дорослого, і разом із тим їх могла написати тільки авторка з дитячою уявою краси-природи. Радісно, що в таких важких життєвих умовах народжуються поетичні і мовотюбні таланти. Але оприлюднені вірші Софійки, з погляду авторки листа, ніби не на місці. Чому? Адже вірші дисидентів друкуємо і деклямуємо.

— „Уявіть собі, — пише авторка листа, я використовую цей матеріял, як учителька-вихователька. Читаю дітям віршики з вишуканою образністю, як формою так і змістом, як подані у Вашій статті, і кажу, що цей віршик написала 8-річна наймолодша поетеса з України, яка живе зараз у Львові, і ці вірші друкують зараз київські журнали. І далі мовиться: Уявіть собі таке, встає мій учень і каже: 'Ви вчителі й наші батьки завжди кажете, що в Україні московське поневолення і все по-російському пишуть і навчають. Свою думку пані М. Закінчує так: 'Отже, мої учні уже не будуть мати довір'я до мене...'

Питання поставлено руба, але на безґрунті. Відомо, що окупант намагається русифікувати нашу мову адміністративними засобами: відкриття російських шкіл, в українських школах збільшено години на вивчення російської мови, заміна окремих слів, у вищих учбових закладах переважає російська мова і т. д. І все таки, не можна твердити, що в Україні вже „все по-російському". Хоч у великих містах частина людей говорить російською мовою (хоч би для фізичного збереження), але рідну мову вони знають досконало. Бож все росте від кореня. А коріння нашого народу вросло в глибину рідної землі, і ніякий окупант не всилі його вирвати. Треба лише вірити, що від цього коріння народжуються Софійки, які з дитячих років прокладають собі шлях у глибінь віків.

Думаю, що учителька знає, що життєдайністю людини є душа, в якій акумулюється: мова, історія, традиція, пісня і навіть вишитий хрестик на рушнику. Коли б Софійку навчали лише по-російському, чи ж змогла б вона написати:

У золотій пшениці
Синя волошка іскриться,
Руки свої простягає
До сонця, що золотом
грає.

Додам коротеньку довідку. У свій час я працював інспектором українізації культурно-освітніх установ на Вороніжчині. Українізації підлягало 25 районів, я був здивований тим, що селяни говорять гарною полтавською мовою, а живуть в Росії. Манускрипти, що зберігаються в державному архіві, розповідають (цитую один абзац) так:

„Многіє города і села Белгородской 'черти' билі засєлени виходцамі із Украіни, которих в Русском государствє називалі 'черкасамі'. Оні пєрєсілялісь в Воронєжскій край цєлимі полкамі і сохранілі то воєнное устройство, какоє імєлі в войсках Богдана Хмєльніцкого. Нєкоторая часть 'черкасов' осєлила і в Воронєже".

І так зване „дике поле" було примусово заселено українським козачеством і приєднано до Росії. Тепер з цих районів створено Білгородську область, що належить до РСФСР. Понад 250 років Москва русифікує населення цих районів, але населення вперто дотримується прадідівської мови.

Хоч у Воронежі існує багато вищих шкіл, але молодь з цих районів іде вчитись до Харкова, Києва Полтави. А по закінченні науки лишається в Україні.

P.S. На запитання, в якому журналі друковано вірші Софійки, повідомляю: в „Україні", тираж журналу — 121,800 примірників.

Яків Сусленський

У пам'ять доброї людини

(Ця стаття перекладена з російської мови, була надрукована в Ізраїлі в журналі „Круг")

До нас дійшла сумна вістка, що в місті Ванкувер, Канада 1-го січня ц.р., помер від серцевого удару Юрій Диба.

Чим визначалася ця людина, щоб про колишнього тесляра писав ізраїльський журнал?

Юрій Диба служив своєму народові, не вживаючи пера і не будучи громадським діячем. Протягом свого тяжкого трудового життя він заощадив певну суму грошей, значну частину якої дав на спорудження пам'ятника присвяченого українським і жидівським жертвам нацизму і совєтського режиму, який забрав 10 мільйонів життя лише українців, особливо під час голоду 1932-33 років.

Бажаючи сприяти відпруженню між жидами і українцями, Юрій Диба вибрав Єрусалим місцем спорудження пам'ятника. Він щиро бажав, щоб покращали відносини двох народів і цим вписав своє ім'я в реєстр друзів жидівського народу, а їх у нас не дуже то багато в світі.

Не з вини Юрія Диби група українофобів колишніх жидівських партизанів проти нацизму і в'язнів ґетто знищила пам'ятник. Переживаючи руйнування своїх надій, Юрій Диба незабаром помер.

Радійте, вандали, хоч вам не вдалося відомстити всьому українському народові, знищити 50 мільйонів українців, але одного ви все ж таки доконали. Ваше бажання висловив Стефан Гаєк, під керівництвом якого ви йшли руйнувати пам'ятник, — „ми не могли відомстити українцям (розуміється ніби всім), тому ми знищили пам'ять про них".

Східня мудрість говорить: „Про людину судять на підставі його задуму, а не по тому, що з нього вийшло". Намір Диби був благородний. Хай буде йому земля пером.

Вертаюсь до ідеї пам'ятника. Чого хотів Диба ми знаємо, щоб у святому місці була увіковічнена пам'ять українців і жидів, які загинули від рук нацистів і большевиків.

Якщо б Диба вирішив пожертвувати гроші на пам'ятник жидам убитим у застінках ЧК, то реакція „розгніваних борців за справедливість" була б така сама. Адже вони нездібні усвідомити, що є люди, які ставлять на одну дошку комуністів і нацистів, що злочини одних і других рівні морю крови, пролитої без найменшого докору совісти.

Боротися проти суспільного осуду сталінізму тяжко, але зате, як легко знайти підтримку жидів, коли кричиш: „Усі українці — бандерівці! Всі внуки — Петлюри!

Стирається різниця між українцями, які від німців ішли в ліс, у партизани, знищуються сліди українців, кинутих до концтаборів за те, що вони допомагали жидам. І вже зовсім замітаються сліди страшних злочинів совєтської влади, яка загнала в колгоспи населення України — житниці Росії і організований штучний голод, який виморив третю частину українців в СССР.

Тому так радо зустрічали в Україні німецькі війська, бо сподівались, що буде відновлена незалежність їхньої батьківщини. Горе спричинене українцям большевиками викликало в багатьох стати гонителями і убивцями жидів, які, дякуючи сталіністам, втілювали на Україні російське начало, комунізм.

Коли про це говориш з такими, як Гаєк, героєм повстання у Варшавському ґетто, то він не розуміє про що мова, більше того, виявляється, що він у полоні брехні, яку поширюють большевики і мимохіть, сам того не розуміючи, допомагає вбивцям мілійонів замітати сліди.

Для нас же залишається незаперечним факт: були жиди чекісти, які вбивали в ім'я комунізму ні в чому невинних українців. Були українці, які вбивали жидів в ім'я повного їх знищення. Були і є жиди, які противились комунізмові в усіх його проявах, були і українці, які боряться проти совєтської влади.

Ціле покоління українців родилось уже на еміґрації і не може воно нести відповідальности за своїх батьків і дідів. У ЗСА і в Канаді живе понад 3 мільйони українців із яких 2 мільйони ніколи не жили під совєтською владою. Найбільше поселення українців у ЗСА живе від 1902 року.

Ми хочемо побудувати міст взаємозрозуміння з українцями, які мали щастя жити без цензури і мудрого керівництва КПСС. Вони хотять побудувати міст дружби з нами.

Ця істина вбиває в корені намір Політбюра сіяти ворожнечу між народами світу, зокрема між українцями і жидами, щоб на крові пролитій одними і другими в ім'я злочинної ідеї укріпити своє володіння над Україною, або і над нами.

Тим гірше для тих, хто убив Дибу і сподівається убити думку про взаєморозуміння жидів і українців.

КОРЕСПОНДЕНТ ГАЗЕТИ „Ню Йорк Таймс" Ричард Галлоран, покликаючись на неназваних ним чиновників Департаменту оборони, повідомив, що Білий Дім плянує організувати військову підготову антикомуністичних повстанців Нікараґуа. Ці чиновники дали зрозуміти, що американським військовим дорадникам не буде дозволено появлятися на території Нікараґуа. Вони будуть у військових таборах „в іншій країні", тобто в Гондурасі, робить висновок Р. Галлоран. Він твердить, що З'єднані Стейти Америки готові давати борцям за свободу Нікараґуа розвідчі дані, що стосуються сандіністської армії.

Марічка.

ПОТОПЕЛЬНИЦЯ...

I.

Ще був сірий ранок. Понад Мокротинськими лісами круглою, вогнистою кулею підносилося сонце. Велике, довге село лиш де-не-де прокидалося. Ричала худоба десь у другому кінці села, готова виходити на пашу. Ґеґали гуси та лебеді, повагом хитаючись, простували до річки, а за ними ішли, поквакуючи качки. Річка була всім для домашньої птиці та всякої худібки. Вона була загальним скарбом кожного господарства — села Зашкова. В ріці прали жінки білля, мочилися коноплі, не переводилися довгі смуги простеленого льону на все зеленій траві понад річкою. У глибших місцях хлюпалася літом весела дітвора, молодь, а то й старші купалися у спеку в здоровій, чистій, як сльоза воді. Річка мала свою назву — Недільщина, якою навіть ніхто не пробував ламати собі язика. Всі звали її просто — рікою, та кожний мав до неї рівне право і доступ.

І ось серед раннього, річного туману замайоріла понад рікою темна постать. Поволі снувалася, пристаючи то тут, то там. Висока, худа, з похиленою спиною старенька жінка ходила понад берегом, ґейби чогось шукала і довгим костуром прощупувала глибінь води.

Колись вона добре знала кожнісеньке місце — де і як глибоко... тепер забула все, а може дно ріки літа позмінювали? ...

[illegible] так то вже давно було. Несповна п'ять років, як востаннє прощала цю річку, село, свою хату, он там, недалеко, по правому боці дороги — трошки за оболонням. Знала кожнісеньку закутину...

Ось тут мочила коноплі, а там трошки далі, на леваді розстеляла льон, з якого стільки гарного прядива було і сорочок для дітей... Пряла, білила, шила сорочки своїм дівчатам ... таке тонюсеньке полотно виходило, що й не рівня фабричним ганчіркам. Продумувала Марія щасливе минуле і наче завмерла на хвилину, непорушно вдивлена в якусь далеку точку ріки.

— Там і моїм двом хлопцям сорочки вишивані мусіли бути на Великдень... а якже! Дівчат уже змалку приучувала вишивати, та мережити.

А на Великдень чи мав хто стільки гарно прибраних дітей, як вона — Марія? Стефка, Зося, Ксенька, Любко, Івась. Було ще двоє, та Господь забрав, ще маленькими. Всі було топчуться біля крилоса, коло батька, і кожне пнеться співати, та тягнути за Федором, а Любко, то на всю церкву, як дівчина витягає дзвінким сопраном апостола.

Марія застигла непорушно в чудових картинах минулого і усміхалася щасливо.

Злопотіла крильцями рябка і розбудила Маріїну солодку задуму.

„Де я? — Що я тут роблю? Чого шукаю над рікою?" — Пригадала і пропали чудові візії, пропало минуле. Перед Марією прояснився туман і шепотіла то тихше, то голосніше річка-Недільщина...

Марія пригадала, де вона і чого шукала. Це, мабуть, тут і запустила у воду костур, який ледве досягнув дна.

Ось тут, Господи, приймеш мене і не карай хоч на тому світі. Сам бачиш, ніде голови приклонити.

А там десь, у Твоїх оселях чекають мене мій Федір, Івась, Мирося, та й ці, що Ти забрав раніше до Себе. Прийми ж і мене Господи, не суди строго, що сама собі життя вкорочую.

Приклякла, перехрестилася, поцілувала землю, таку дорогу, рідну землю, з якої було вирвано її і навіть не збагнула за яку провину.

Піднеслася, станула над самим краєчком найглибшого місця, ще раз повернулася в сторону своєї хати. Там виростила п'ятеро діток, там почала тішитися своїми внуками і от, все зникло, як сон, з якого щойно збудилася.

Відкинула костур і платвиною кинулася у найглибше місце.

На одну мить, ледяний холод спаралізував немічне тіло, а там темінь і все...

Марія відкрила важкі повіки очей. Над нею висіла біла стеля. Непорушно лежачи, пробувала відгадати де вона. Притишені голоси і постать у білому нахилилася над Марією. — Буде жити. Слава Богу!

Постать у білому піднесла голову Марії, вливаючи у рот трошки теплої рідини.

Марії не було ясно, що з нею. І раптом пригадала. Вона вернулася до свого села, потім не знайшла... нікого, не було місця для неї у її хаті... потім прощання зі світом. Примкнула очі, чекала Федора і всіх дорогих, що зараз прийдуть до неї. Відкрила знову очі — ця сама біла постать біля неї.

— Де я, хто ти?

— Ви у нашому медичному пункті. Вас витягнули з води в самий час, а то ще трохи і було б запізно! Будете жити. По вас прийдуть, щоб забрати вас додому!

Марія зжахнулася; — Додому? Мене відрятували, кажеш доню? Пощо? Хто просив їх? Додому? Нема в мене дому! Я спала під під клунею, щоб хто не прогнав. Чуєш дитинко? Щоб не прогнав з-під клуні, яку своїми руками будував мій Федір! Я не маю вже дому на цьому світі. Моя оселя там біля Федора і всіх моїх, яких Бог забрав!

Дівчина не розуміла. Слухала і жаль було старенької, „що мабуть втратила розум". Мовчала і підносила до уст потопельниці ложку за ложкою теплого молока.

Прийшли люди. Голова сільради і ще двоє. Голова вдивлявся в лице старенької і нараз зжахнувся: — Та це ж чи не Марія-дячиха із села Зашкова! Звідкіля ж ви тут взялися Маріє? Адже ж ви були...

— Була далеко, дуже далеко. Бодай була там десь остала. Може було б вже по всьому, та була б вже з Федором...

— Федір? А де ж він?

— Він там... і вказала пальцем у білу стелю.

— А я довгу дорогу пройшла, щоб побачити свою порожню хату, своє село, моїх... і всіх вас. Хата не порожня, та вже не моя, хтось інший господарює.

І Марія до решти опритомніла: „Значить вона таки ще тут! — Яке ж розчарування! А вона гадала, що вона вже у цьому небі, куди пішов її Федір і яке він так оспівав колись у крилосі.

Закінчення буде.

Студії в УВУ 1986 року

Ректорат Українського Вільного Університету повідомляє, що в літніх місяцях 1986 року відбудуться такі виклади:

1. Літній семестр філософічного факультету та факультету права й суспільно-економічних наук починається 1-го липня і триватиме до 29-го серпня. На філософічному факультеті передбачені такі групи: мовно-літературна; історично-географічна; філософія, психологія, педагогіка; соціологія і культура. На факультеті права й суспільно-економічних наук є такі відділи: правничий, економічний і політичних наук.

Оплата за семестр виносить 800 німецьких марок. Під час семестру можна осягнути 9 до 12 кредитів. Студії в УВУ можна завершити магістерським або докторським дипломом.

2. Педагогічні курси для вчителів українських шкіл і виховників молодечих організацій з узглядненням дидактики та методики викладання українознавчих предметів. Вони триматимуть чотири тижні—від 14-го липня до 8-го серпня. Оплата виносить 350 нім. марок. Учасники цих курсів можуть здобути до 6 кредитів, які в міру потреби будуть зараховані в їхніх загальних студіях. Крім того, отримують посвідки й транскрипти для інших університетів.

3. Курси українознавства для поширення й поглиблення знання про Україну в її сучасному і минулому. Вони відбуватимуться від 21-го липня до 8-го серпня—три тижні. Оплата виносить 100 нім. марок. На ці курси можуть вписатися не лише студенти, але й учні вищих кляс середніх шкіл. Після закінчення курсанти отимують посвідку УВУ.

4. Курс української мови відбуватиметься від 14-го липня до 1-го серпня. Він матиме 45 годин навчання і передбачений для тих, хто не знає або слабо володіє українською мовою. Оплата курсу—300 нім. марок.

Студенти УВУ мають знижену ціну в гортожитку „Рідної Школи" на кошти прожитку в Мюнхені. Повне утримання з харчуванням виносить 160 нім. марок тижнево.

Докладні відомості про УВУ і цьогорічні виклади подаємо у програмі викладів УВУ. Хто хотів би мати нашу програму або додаткові інформації, може звертатися на таку адресу:

Ukrainische Freie Universitat, Pienzenauerstr. 15, D–8000 München 80; tel.: (089) 98 69 28.

РАЗЕГ РАД, посередник між французьким урядом і мусулманськими групами в Ливані, які тримають у закладі французів, заявив кореспондентам, що урядові чинники і речники мусулманських груп вже майже договорилися і справа звільнення французів з полону за звільнення п'ятьох ісламських терористів є на дуже добрій дорозі. Ісламська проіранська група терористів Джігад погрозила, що у випадку недотримання умови Францією, закладники будуть розстріляні.

ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКИЙ громадянин, колишній режисер фільмової корпорації, який вісім років тому втік був зі своєю дружиною фільмовою артисткою до комуністичної Північної Кореї, попросив тепер американську амбасаду у Відні, Австрія, дати йому пристановище й політичний азиль в З'єднаних Стейтах Америки. Речники амбасади відмовилися від всяких коментарів, але австрійська преса і дякі пресові агентства вміжчасі написали обширно про випадок: Японське пресове агентство повідомило, що режисер Шін Санг Ок заявив американцям, що він і його дружина не є комуністами і їм робили з цього приводу труднощі на півночі. Крім того вони бажають жити в котрійсь із західніх країн.

ШВАЙЦАРЦІ, ЯКІ Є ДУЖЕ горді за свою маленьку країну і її довгу історію невтральности, проголосували в неділю, 16-го березня ц.р., три до одного за залишення теперішньої політичної лінії і відкинули пропозицію приступлення до Організації Об'єднаних Націй. Голосування було свого роду поразкою для швайцарського уряду, який вважав, що Швайцарія може краще обороняти свої інтереси і змагатися за мир, будучи членом ОН. Швайцарія, крім обидвох Корей, Північної і Південної, є єдиною країною, яка перебуває поза рамками цієї світової міжнародної організації. Ані один кантон не голосував за приступленням до ОН, а деякі консервативні кантони (усіх є 26) відкинули пропозицію дуже високим відсотком голосів.

Фундація УВУ проголошує стипендії на 1986 рік

Щоб хоч частинно допомогти вихованню наших молодих наукових і професійних сил. Фундація УВУ із своїх постійних і одноразових стипендійних фондів в 1985 році виплатила 145-ть стипендій; студентам педагогії і студентам з Европи покрито кошти прожитку: фінансувала Перший кобзарський курс в Европі. Для біжінців з Польщі, фундація фінансувала курси англійської мови і українознавства в УВУ у Мюнхені.

На літній семестер 1986 — фундація УВУ проголошує 36-ть таких стипендій:

Стипендійний Фонд Миколи і Марії Бойчуків: шість стипендій для студентів чи дослідників для студій різних галузей української науки.

Стипендія св.п. Йосифа Кульмина: одна стипендія для студій українського права, чи суспільно-економічних наук.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Нестора Когутяка: одна стипендія для студента-дослідника історії України, зокрема вчителя в школах українознавства.

Стипендійний Фонд Катерини Коленяк: одна стипендія на педагогічні курси, або курси українознавства.

Стипендійний Фонд Юліяна і Стефанії Монастирських: одна стипендія для студій українознавства.

Стипендійний Фонд Якова Шегрина: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознваства для виховника в українських молодечих організаціях.

Стипендійний Фонд д-ра Романа і св. п. Марії Малащуків: одна стипендія на педагогічні курси для вчителя або виховника в „Рідній Школі", школі українознавства або в молодечих організаціях.

Стипендійний Фонд Романа Кухти: одна стипендія для студента історії України.

Стипендійний Фонд Миколи Поповича: одна стипендія для студента чи дослідника історії України, або українських поселень в Канаді.

Стипендійний Фонд ім. св.п. д-ра Михайла Сосновського: одна стипендія для студента, чи дослідника проблем сучасної України або української діяспори.

Стипендійний Фонд інж. Софії Гаєвської (зворотний): одна стипендія для студента чи дослідника сучасного стану України.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Володимири Ценко: одна стипендія для студента чи дослідника проблем української родини в діяспорі.

Стипендійний Фонд ім. інж. Остапа і Ірени Захарків: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства для виховника в українських молодечих організаціях.

Стипендійний Фонд ім. св. п. д-ра Петра Богданського: одна стипендія для студій суспільно-економічних наук.

Стипендійний Фонд Павла Німця: одна стипендія на курси українознавства.

Стипендійний Фонд ім. проф. Еміля Якима: одна стипендія для студента чи дослідника історії України XX століття.

Стипендійний Фонд ім. св. п. проф. Василя Стецюка: одна стипендія для студій української філології.

Стипендійний Фонд Українського Народного Союзу (УНС): одна стипендія для студента чи дослідника українського поселення в Америці.

Стипендійний Фонд ім. Михайла Пирського і св. п. Анастазії: одна стипендія для студій суспільно- економічних наук, зокрема економічної проблематики української діяспори.

Стипендійний Фонд Олександра Яроша: одна стипендія на курси українознавства.

Стипендійний Фонд ім. св.п. пластуна Романа Іванчишина: одна стипендія для студій українознавства, зокрема пластової молоді.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Богдана і Євгенії Онуферків: дві стипендії на курси українознавства для учителів, виховників і теологів.

Стипендійний Фонд Михайла і Марії Іваськевичів: одна стипендія для студій українознавства (першенство для вихідців або нащадків підгаєччан).

Стипендійний Фонд інж. Іван і Надії Кравчуків: одна стипендія для студій чи дослідів найновішої історії України, зокрема доби і людей УВО – ОУН – УПА.

Стипендія св.п. д-ра Володимира Душника: одна стипендія для студій української проблематики в діяспорі, а передусім української еміграції в Америці.

Стипендійний Фонд Фундації Українського Вільного Університету: п'ять стипендій на різні програми УВУ, зокрема курси українознавства, для українських студентів з Польщі та інших країн, які тимчасово перебувають на території Німеччини та Австрії.

Стипендій будуть призначені на основі фінансової потреби, академічних осягів в національно-громадській праці. Стипендії призначені на оплату семестрів в УВУ; на оплату спеціяльних програм, інтернату.

Літні семестри і три — або чотиритижневі програми будуть відбуватися цього року між 1-им липнем і 31-им серпнем.

Подання на стипендії разом із знімкою, життєписом, посвідками академічних успіхів і громадської праці просимо висилати до кінця травня 1986 року на адресу Фундації:

Ukrainian Free University Foundation Inc.
203 Second Avenue,
New York, N.Y. 10003.

НА ЗАПРОШЕННЯ ПОСАДНИКА Ню Йорку Едварда Кача і жидівських громадських організацій, у травні до ЗСА прибудуть з візитою з Ізраїля Анатолій і Авіталь Щаранські. Вони виступлять в ряді міст З'єднаних Стейтів Америки. Президент Роналд Реґен прийме їх в Білому Домі і вручить А. Щаранському чек на 100,000 долярів за мужність і захист прав людини. У Конгресі буде влаштовано велике прийняття. Щаранські будуть почесними гостями в Колюмбійському університеті. Вони відвідають також Філядельфію і Лос Анджелес.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ повідомив, що гуртові ціни в лютому зменшилися на 1,6 відсотка в порівнянні з січневими. Це найбільше місячне зменшення цін з того часу, як Уряд в 1947 році почав провадити відповідний облік. Гуртові ціни на бензину зменшилися на 11,1 відсотка, на оливу для опалювання на 26.2 відсотка, на свіжі овочі на 23,2 відсотка. Білий Дім з радістю сприйняв це повідомлення Департаменту праці. „Зменшення гуртових цін є явним доказом того, що економічна політика Президента оправдує себе. Ми переживаємо четвертий з ряду рік економічного піднесення", — сказав речник Білого Дому Леррі Спікс.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД сенатською комісією, заступник секретаря Департаменту оборони в справах військових досліджень Доналд Гікс сказав, що перші ракети типу МХ можуть бути розміщені в пускових шахтах в стейті Вайомінг вже у вересні цього року і не менше десять ракет з дясятьма боєголовками кожна буде в стані бойової готовности до грудня. Д. Гікс сказав, що розміщення всіх санкціонованих Конгресом 50 ракет в старих пускових шахтах винесе 2 біл. дол., тоді як будівництво шахт нового типу коштувало б приблизно 8 біл. дол.

Похорони невідомих людей...

З приводу смерти Анни Левкут в Дітройті пригадалася мені така подія з 1924 року. Я був тоді в польській армії, і того ж року в листопаді Польща перевезла тіло Невідомого Жовніра до Варшави, де він спочив на Саскім Пляцу. Не знаю, який це був день, бо минуло вже 60 років, але добре пригадую собі промову полковника Тадеуша Жміґродзького, команданта 10-го дивізійону кінної артилерії, в якому я служив в місті Ярославі.

Рано, в морозний день, ми випили каву і зібралися на площі вправ, і полковник сказав до нас:

„Держава Польська перевозить тіло невідомого вояка зі Львова до Варшави, де він буде похоронений на Саскім Пляцу і де буде горіти Вічний Вогонь. Комісія, яка мала рішати, звідки має бути вибраний 'Невідомий Жовнір', по році праці і по оглядинах різних побоєвищ у визвольних змаганнях держава рішила, що найбільшим кровавим побоєвищем був район Львова. Ворог був затятий, жорстокий і не брав полонених. За Львів згинуло багато польських орлів-патріотів, згинуло багато молоді, орлят і львівських дітей. Там комісія вибрала могилу без хреста і напису, могилу невідомого вояка. Він, невідомий, може бути навіть українець. Тіло буде перевезено звичайним відкритим вагоном, заквітчаним і з почесною сторожею всіх родів зброї польської армії. Нашому дивізіонові—популярно званому 'Дак', припала траса залізниці з Ярослава до станції Муміна. До сторожі, що на льорі вагону, наш дивізіон перебере варту в складі 12 їздців від 14-го полку уланів і в Муніні передасть сторожу 20-му полку уланів з Ряшева, а дальше полк кінних стрільців (драґунів) з Лянцута перебере варту в дорозі до Сандомира, де передасть службу полкові кінних стрільців-каньовських. Як потяг буде зближатися до Ярослава, наш дивізіон дасть шість стрілів привіту з наших восьми тридюймових гармат.

Я не попав до складу дванадцяти вартових, але був у Ярославі на станції. Перевіз тривав три дні, дорога вільна від інших потягів, дванадцятка спереду, зізаду і побоках на конях; вони повернулися вечером до казарм.

Люди зі стажем громадським і без стажу вмирають. Тих, зі стажем, славословлять, описують їхню невтомну працю для громади, а тих, що були в Українській армії, прощають піснею „Видиш, брате мій", бо відлітають сірим шнурком у вирій журавлі...

Світлої пам'яті Анна Левкут, яка померла в Дітройті, була колись навіть дуже активна в рядах націоналістичного руху, була душею Українського Золотого Хреста, не лише відділу, але й Централі; була в свій час головою. Всі імпрези для здобуття фондів для процесів політичних в'язнів, чи для харитативної акції, Карпатської України, в Дітройті, мали на собі печать Анни Левкут.

Про дрібну органічну працю на низах в терені писав колись у „Свободі" д-р Кирило Трильовський з Коломиї і д-р Остап Грицай з Відня. Без органічної праці не може мати виступу політик чи суспільний діяч. Для них треба форуму, треба сцени, треба плятформи, треба людей-слухачів і виконавців теж і постанов.

Анна Левкут була виконавцем цієї дрібної, але важливої органічної праці. Знав її Дітройт, знала її призвіще і працю американська Україна, але св. п. Анна була скромна, і не заповняли згадки про її заслуги газетних шпальт, і не сідала вона за головні столи...

Вона була з роду Куропасів, і я перше побачив її в Перемишлі, як вона, 23-літня, щойно одружена, від'їздила в 1930 році з мужем Степаном до Америки. Її мужа Степана Левкута знав я ще з хлоп'ячих літ, бо наші села Яксманичі і Селиська—одна парохія. В Українській Галицькій Армії він стояв у базі з Другої групи 8-ої бригади УГА в містечку Крукеничі, як завідатель телефонічної сітки, яку часто переривали не лише польські партизани, але й українські корови, бо польовий телефон тоді був примитивний, причіплений на дрючках і деревах.

По нашій прогрі опинився С. Левкут у польському полоні в Стражкові, а по звільненні мусів щотижня голоситися на постерунку жандармерії, де його немилосердно били. Про його відхід з цього світу тому кільканадцять літ не було в газеті згадки...

На поміч Анні Левкут приїхала з рідного краю нова жіноча варта, яка звільнила св. п. Анну від деяких обов'язків. І так, хоч була відома в свій час, поволі відійшла в тінь невідомих.

Анна Левкут мала достойні похорон з православної катедри св. Покрови в Савтфілді, співав церковний хор під диригентурою Петра Китастого, а о. митрат Нестор Столярчук, парох, відслужив Панахиду і похоронні відправи. З хрестом і прапорами Українського Золотого Хреста і організації Державного Відродження України, члени Українського Народного Союзу і ОДВУ внесли домовину до церкви. Прощальне слово мав о. Нестор, який підкреслив душевні вартості покійної і її велику любов до ближніх, до Церкви і до українського народу. Визвольна боротьба за державність і відзначення роковин двох січнів 1917-1918 була для св. п. Анни Левкут метою її нелегкого життя.

Поховали Анну біля її чоловіка Степана на Grand Lanon Cemetery, де попрощала її голова СФУЖО, теж почесна голова ЦУ УЗХ д-р Марія Квітковська.

На тризні промовляли Федір Федоренко від парафії; Іван Качмар, виконавець волі Покійної, д-р Марія Квітковська, Іванна Яремій і Волтер Куц. Тризну закінчив інж. Степан Білий.

В часі похоронів учасники зложили на УЗХрест 140 дол., на журнал „Самостійна Україна" 25 дол., на часопис „Українське Слово" у Парижі 20 дол.,(заслуга Петра і Марії Семеген), і на Службі Божі.

Покійна не мала дітей і все своє майно записала на організації і народні цілі. Українські адвокати, які оцінюють майно (дім і інші), по оплаті податків, оголосять пізніше, при допомозі Івана Качмара, вислід у „Свободі".

І так, відійшов з цього світу наче Невідомий Вояк, бо і жінка теж може бути і була стрільцем. „Невідома"—остільки, бо з бігом літ забуваються події і люди. Але не забуваються історичні чини, в яких люди брали участь і про які записала історія.

Степан Куропась

Активні сумівці в Йонкерсі

Збори Осередку СУМ в Йонкерсі, що є під патронатом історичної дати „30-те червня", відбулися 16-го лютого ц.р. Їх відкрив голова Роман Глушко, колишній вояк УПА. Він також один із п'ятки підготовчого комітету, що у вересні 1950 року скликав перші основуючі збори Осередку СУМ в Йонкерсі. Збори почато молитвою „Боже Великий" і сумівським привітом „Честь України — Готов Боронити!" Хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять колишнього голови і булавного сл.п. Володимира Івасютина, який недавно відійшов у вічність. Р. Глушко привітав пароха о. Тараса Ґалонзку і представника Крайової Управи СУМ Корнелія Василика, яких запрошено до почесної президії. До керівництва зборами вибрано Президію в складі: Михайло Бурчак, голова, д-р Орест Козіцький, заступник, Дарія Горбачевська, писар.

Із привітами виступали представники місцевих організацій і установ: УККА, ОЖ ООЧСУ, СУА, ТУСМ, Т-во б. вояків УПА, ООЧСУ, ООЛ та братські союзи. А представник Кредитівки СУМА лише вклонився і на руки Президії передав на виховні цілі чек у сумі 1,000 дол.

Про діяльність звітувало 11 осіб, з яких лише двоє старшого віку — голова Батьківського Комітету Михайло Терлецький і голова Осередку Р. Глушко. Решта звітодавців — це вже діти тих сумівців, які засновували Осередок в Йонкерсі. Надзвичайно приємно було слухати їхні звіти доброю українською мовою.

Всіх звітодавців присутні щедро обдарували оплесками. А звіт Марійки Козіцької не лише оплесками, але й встанням з крісел. З її звіту збори довідалися, що 1-го жовтня 1985 року засновано Гурток Суменят із 22 членами. Це діти від одного до двох років життя. Це нова зміна.

Крім уже згаданих, зі звітами виступали: Андрій Горбачевський, д-р Роман Козіцький, Микола Глушко, Варвара Барна, Дарія Горбачевська, Ярослав Палилик, Орест Русинко і Мирослав Футала.

При Осередку, який нараховує 174 особи, є 20,000 дол. стипендійний фонд, спортова ланка „Крилаті" і три мистецькі ансамблі — один співочий і два танцювальні. Річний оборот каси був 19,770 долярів.

Шанований усіми новий парох української католицької церкви св. Михаїла о. Тарас Ґалонзка висловив своє вдоволення з діяльности, яку веде сумівська молодь, виголосив повчальну промову, за яку присутні подякували рясними оплесками. Мав слово від Крайової Управи К. Василик. Рівнож промовляв окружний координатор Михайло Зварич.

На наступний діловий рік до керівних органів вибрано Управу, що її знов очолив Р. Глушко.

М. Бурчак в імені зборів вшанував двох заслужених на громадській ниві осіб: щирого жертводавця і великого пряteля молоді Степана Гаврилюка і перевибраного голову Р. Глушка. Присутні вшанували їх обидвох грімким „Многая Літа!"

Збори закінчено піснею „Не пора".

Лука Шморгай

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕСПОДІВАНОГО ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої ніколи Незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ І ПРАБАБЦІ

бл. п.

Ярослави ТИМУС-РОМАНЮК

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у понеділок, 31 березня 1986 р., о год. 8-ій ранку

в церквах:

Успення Пресв. Богородиці в Люрді, Франція; Пресв. Родини у Вашінґтоні, Д. К. і Пресв. Трійці в Карнеґі, Па.

Вшановуючи пам'ять Дорогої Покійної зложили на:

Семінар св. Василія у Стемфорді, Конн.	$1,000.00
Будову церкви у Люрді, Франція	500.00
Українську Національну Кімнату у Піттсбурґу, Па.	200.00
Будову церкви у Вашінґтоні, Д. К.	500.00
На церкву Пресв. Трійці в Карнеґі, Па.	200.00

В глибокому смутку:

муж — ЕВГЕН, дочка, внуки і правнуки

Ділимося болючою і сумною вісткою з Ріднею, Приятелями та Знайомими, що 23-го лютого 1986 року, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла у Вічність, проживши 94 роки свого життя наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ та ПРАБАБУНЯ

бл. п.

НАТАЛІЯ ЧУЖАК

з дому Ковч,

вдова по бл. п. о. ВАСИЛЕВІ ЧУЖАК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 26-го лютого 1986 р. в церкві св. Йосафата та її земні останки зложено на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.

Залишені в скорботі:

син — МИРОН з дружиною ВАЛЕНТИНОЮ
внуки — ХРИСТИЯН А. І РОКСАНА М.
правнуки і правнучки
донька — МАРІЯ ЛОЗИНСЬКА зі сином ЯРОМИРОМ
сестра — ОЛЬГА НАКОНЕЧНА із донькою МАРІЄЮ
братаниця — ХРИСТИНА КОВЧ
а також ближча і дальша Родина в Америці і Україні

Просимо згадати у своїх молитвах Покійну бл. п. Наталію, віддану Богові, Україні та Родині своїй, примірну доню Землі Української. Її прощаємо,

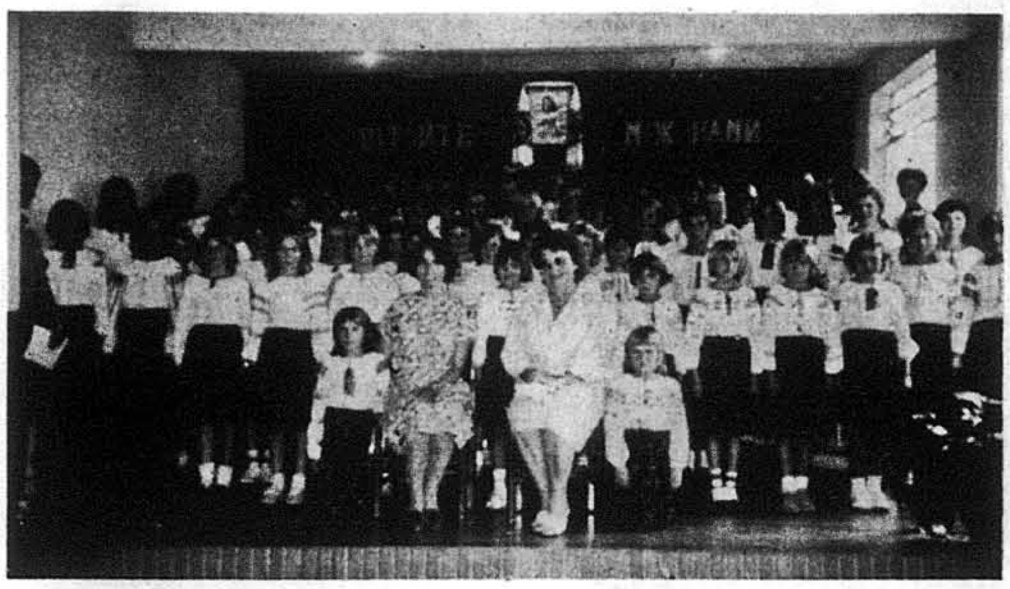
І ПАМ'ЯТЬ ПРО НЕЇ ЗБЕРІГАТИМУТЬ НАЩАДКИ.

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА ПРИДБАТИ 1,500 НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО КІНЦЯ ТРАВНЯ ЦЬОГО РОКУ. ТІЛЬКИ ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ.

Стипендійна акція СУА виплатила протягом минулого року 530 стипендій на суму 95,045 долярів

Завдяки щедрим спонзорам та жертводавцям із ЗСА, Канади та Австралії, які вплатили свої пожертви до Стипендійного Фонду Союзу Українок Америки (СУА), а Централя переслала ці Фонди потребуючим українським учням та студентам в Полудневій Америці та Европі, Стипендійна Акція СУА в 1985 році допомогла п'ятьсот тридцятьом стипендіятам успішно закінчити ще один шкільний рік.

До Бразилії вислано 444 стипендій на суму 82,475 долярів; до Аргентини та Параґваю—47 стипендій на суму 6,500 долярів; до Европи вислано—39 стипендій на суму 6,070 долярів. Разом—95,045 дол.

Зустріч у Прудентополісі, Парана, Бразилія, в Інтернаті Колегії Св. Ольги з Ксенею Гапій та Анною Кравчук.

До Бразилії стипендії були з таким розподілом: у школах Сестер Служебниць у штатах Санта Катаріна та Парана—79 стипендій; у школах Катехиток—Колеґії Св. Ольги—52 стипендії; у школах сс. Св. Анни (Іваї, Юніон да Віторія і т. п.)—14 стипендій; у школі сс. Йосифіток (Лінґа Віторія)—6 стипендій; у Великих семінаріях в Курітібі—47 стипендій у малих семінаріях (Прудентополіс і Маллет)—42 стипендії; студенти середніх та вищих шкіл—Понта Ґросса дістали 13 стипендій; студенти середніх та вищих шкіл—Курітіба (з колоній Парана)—107 стипендій; студенти середніх та вищих шкіл—Прудентополіс—44 стипендії; всі інші із різних міст (у штатах Парана і Санта Катаріна, Іраті, Мамборе, Дорізин)—40 стипендій.

В Аргентині СУА допомагає у містах Обера, Апостолес, Посадас, Беріссо та студентам вищих шкіл у Буенос Айресі.

Союз Українок Америки складає щиру подяку усім спонсорам та жертводавцям і висловлює щире спасибі членкам комісії стипендій СУА: Софії Андрушків, Таїссі Турянській, Вірі Мицьо, Марії Полянській, Ксені Гапій та Марійці Гивель, за безкорисну працю та за присвячення багатьох годин свого вільного часу на користь потребуючим українським учням та студентам

Дякуємо представникам Стипендійної Акції СУА: в Австралії—А. Війтович, референтці стипендій СО СУА Австралії Н. П. В. ім. Харити Кононенко; в Канаді: д-рові Юрієві Левицькому (голові) та Василеві Меренюкові (секретареві) Братства Українців Католиків ім. о. Маркіяна Шашкевича на терені Монтреалю; в Елізабет, Н. Дж.—проф. Михайлові Демчишуну за приєднання спонсорів та за співпрацю; прихильникам нашої акції—Ярославові Турянському, Ігореві Гапієві, Орисі Яцусь, Петрові Бокало та Михайлові Бойку за труд та підтримку, яка так конечно потрібна.

Перед нами новий шкільний рік в Південній Америці Передбачаємо знову нові прохання про допомогу, бо восьмимісячна посуха в Бразилії та Арґентині найбільше відіб'ється на наших селянах по колоніях,—перші жнива сонце спалило, а другий засів не дано зробити. Ми мусимо їм допомогти!

За інформаціями про Стипендійну Акцію СУА, і проте, як можна стати спонзорами потребуючій українській молоді та пожертву відтягнути від податків, просимо звертатися на адресу:

UNWLA INC SCHOLARSHIP PROGRAM, c/o Mrs Anna Krawczuk 18 Telegraph Hill Road, Holmdel, New Jersey 07733, USA.

Анна Кравчук,
референтка стипендій СУА

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Белмар С. К. 8:2 / 2:1 /

Цими змаганнями, що відбулися в неділю, 2-го березня ц.р., 1-ша дружина „Ч.Січі" розпочала весняну рунду сезону копаного м'яча. Звітову зустріч стейтового чвертьфіналу за аматорську чашу ЗСА „січовики" виграли високим вислідом 8:2 без більших зусиль. На початку гра проходила в повільному темпі, в якій наші змагуни забагато комбінували і за це були швидко „покарані" ґолем, що його здобули гості вже в 6-ій хвилині. Цей ґоль, як пізніше виявилося, „пробудив" із зимового сну наших змагунів, які збільшили темп, почали грати завзятіше й продуктивніше.

Конто ґолів і вирівнання 1:1 відкрив капітан нашої дружини Андрій Бакун з подачі Чижовича у 18-ій хвилині. Ще перед перервою Бакун, цим разом з акції Сирчвела, здобув ведення 2:1 в 28-ій хвилині.

Після перерви „Ч. Січ" домінувала в грі, завдяки якій воротар гостей шестикратно був змушений витягати м'яч із сітки своїх воріт.

В 56-ій хвилині Сирчвел з подачі Брієнзи підніс вислід до 3:1. В 60-ій хвилині Хмілевський з подачі Бакуна здобув гарного ґоля — 4:1. Кілька хвилин пізніше гості провели свою останню успішну контратаку, з якої здобули ефективного ґоля — 4:2.

Дальших чотири ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Сирчвел в 72-ій хвилині, Павлюс головою в 79-ій Ансальмо і Брієнза з подач Бакуна в 82-ій і 84-ій вхилинах гри.

Календар лігових змагань „Ч. Січі", весняна рунда 1986

6-го квітня, „Ч. Січ"— Роверс С.К., Фарчерс Ґров, Юніон,

13-го квітня, „Ч. Січ" — Польський С.К., Перт Амбой.

20 квітня, „Ч. Січ" — Гавел Кікерс С.К., Фарчерс Ґров, Юніон.

27-го квітня, „Ч. Січ"— Істамбул С.К., Сомерсет,

4-го травня, „Ч. Січ" — Принстон С.К., Принстон.

11-го травня, „Ч. Січ" — Мадярський С.К., Фарчерс Ґров, Юніон.

18-го травня, „Ч. Січ" — Дж.-Амер. „Кікерс", Фарчерс Ґров, Юніон.

Річні загальні збори Січової фундації

У суботу, 1-го березня ц.р., в домі УСВТ „Ч. Січ" відбулися треті Річні загальні збори Січової фундації. Збори відкрив голова інж. О. Сташків, який привітав учасників та подав на голосування порядок дня, який був затверджений одноголосно. Слідували звіти уступаючої Управи: голови, секретаря, фінансового, інкорпоратора й Контрольної комісії. Згідно із цими звітами що їх подали відповідно інж. О. Сташків, Марійка Бокало, Олесь Напора, Іван Ориняк і в імені Контрольної комісії Дмитро Бобеляк, звітовий рік пройшов для Січової фундації досить успішно.

Управа підтримувала живий контакт зі своїми членами, підтримувала морально і матеріяльно спортово-виховну працю УСВТ „Ч. Січ", провела успішну льотерію, завдяки якій придбала значні суми на конта: придбання культурно-спортового центру, підтримку потребуючим дітям на оплати спортово-виховного табору і на адміністраційний. Сальдо в часі Загальних зборів виносило 6316 долярів.

Управа дальше популяризувала між українськими громадами в північному Ню Джерзі ідеї придбання для нашої молоді репрезентативного культурно-спортового центру. Про ці заходи Управи Січової фундації були згадки в українській пресі.

Після ширшої і ділової дискусії над звітами на внесок голови Контрольної комісії Д. Бобеляка, Збори уділили уступаючій Управі абсолюторію з признанням.

На внесок Номінаційної комісії збори перевибрали Управу Січової фундації на 1986 рік в такому складі: інж. О. Сташків — голова, М. Стебельський — заступник, М. Бокало — секретарка, О. Напора — фінансовий, муж довіря мґр О. Труш, інкорпоратор — І. Ориняк. Організаційно — імпрезова комісія: Дарія Біназеська, Надя Матківська, Ярослава Снилик, О. Твардовський; Контрольна комісія: Д. Бобеляк, В. Василак і д-р В. Бакун.

На почесний пост голови одноголосно вибрано Миколу Бойчука, довголітнього члена і мецената УСВТ „Ч. Січ".

Перевибрана Управа продовжуватиме свою важливу місію теж в біжучому році, особливо в справі придбання дуже потрібного для української молоді культурно-спортового центру. До цього проєкту будуть номіновані поодинокі члени Управи Січової фундації, що ввійдуть до комітету, який буде створений в найближчих тижнях. Управа Січової фундації продовжуватиме акцію організації нових членів. Зацікавлені прихильники української молоді з Ню Джерзі і інших стейтів можуть ставати членами тієї корисної установи. По інформації можна писати на адресу: „Sitch Foundation", 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106.

Нове відзначення Є. Чижовича

Євген Чижович, відомий учитель фізичного виховання і тренер копаного м'яча в середній школі Коламбія в Мейплвуді був вибраний до „Палати слави" асоціяції середньошкільних тренерів в Ню Джерзі. Святкова інсталяція членства Є. Чижовича відбудеться в п'ятницю, 21-го березня ц.р., в приміщенні „Коммонс" університету Ратґерс. Предсідник комітету відзначень Роберт М. Стерлінґ вручить цьому першому українському тренерові, членові тієї почесної організації, грамоту „Гол оф Фейм".

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Київ „Спартак" — Франкфурт на Одрі „Форвертс" 26:14

В першій чвертьфінальній зустрічі за чашу Европи, що відбулася 16-го лютого ц.р. в Києві, місцева дружина ручного м'яча перемогла високо клюб із Східньої Німеччини вислідом 26:14. Переможні ґолі для киянок здобули: Горб —9, Семенова — 5, Одинкова — 4, Карло — 3, Зубко — 2, Базан — 2, Товстоган — 1.

Після цих змагань тренер киянок І. Турчин висловив впевнення, що його дружина здобуде перемогу теж у відплатних змаганнях в Франкфурті на Одрі.

Тренер чемпіонок Східньої Німеччини В. Печ виголосив надію, що „Форвертс" зреванжується, одначе не таким вислідом, щоб пробитися до европейського півфіналу. „Наші суперниці, — сказав Печ, — безумовно, найсильніший в Европі, а значить, й у світі клюб. Українки, безперечно, виграють чашу Европи".

Успіхи і невдачі М. Літинської в Мальме

Після 9-ої рунди ігор в шаховому турнірі претенденток, який проходить в місті Мальме, Швеція, веде українка зі Львова, Марта Літинська. В останній рунді Літинська закінчила внічию з росіянкою Левітіною і таким чином досі здобула 6 точок. На другому місці Ахмиловська 5,5, дальші місця займали: Левітіна 4, Александрія і друга українка Семенова по 3,5, Крамлінґ 2,5, Ву 1,5, Брутсман 1. Турнір продовжується.

Київ „Сокіл" — Ленінград „СКА" (Армія) 8:3

В чергових змаганнях за першенство Гаківкової Вищої Ліги СССР, що відбулися 15-го лютого ц.р. в Києві, „Сокіл" здобув перемогу високим вислідом 8:3 і цим самим зміцнив свою позицію в першій „чвірці." Після 31-ої рунди змагань веде ЦСКА (тобто збірна СССР), маючи досі здобутих 56 точок. Дальші місця займають : Москва „Динамо" — (45), Москва „Спартак" (41), Київ „Сокіл" (33), Рига „Динамо" (30), Москва „Крила Рад" (29), Ленінград СКА (28), Челябінськ „Трактор" (24), Воскресенськ „Хімік" (21), Ґоркий „Торпедо" (20).

(от)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1986 р.

Асторія, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 5-ій по пол. в церковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. Проситься членів прибути, вирівняти вкладки, вислухати звітів та інформацій Управи. — В. Левенець, гол., М. Хоманчук, секр.